

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 9Pc/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420203343
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Valent
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420203343.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Valentom v právnej veci muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté - navrhovateľ: G. A., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. Ž. XXXX/X, XXX XX I., proti matke: P. L., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. H. B., K.. Č.. B. X. X, XXX XX Ž. Z. O. a maloleté dieťa: F. A., Z.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny B. Š., pracovisko Ž. Z. O., o návrhu na zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov konania **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1/. Navrhovateľ podal na tunajší súd dňa 13.10.2020 návrh na zapretie otcovstva k maloletému F. A., ktorý dôvodil tým, že s matkou maloletého dieťaťa žil ako druh a družka od svojich 18-tich rokov. Po narodení maloletého F. A. akceptoval, že dané dieťa je moje a z daného dôvodu som bol zapísaný do jeho rodného listu ako otec. Podľa navrhovateľa zákonná domnienka otcovstva bola vyvrátená po 5 mesiacoch od narodenia dieťaťa, keď sa matka maloletého dieťaťa priznala k nevere a za biologického otca označila svojho priateľa B. O.. Za daných dôvodov som aj v roku 2006, opustil spoločnú domácnosť a o tej doby sme už neudržiavali žiadne kontakty.

2/. Matka žiadala návrh na zapretie otcovstva zamietnuť odkázala na skutočnosť, že dôvodom podania návrhu na začatie konania je skutočnosť, že ona podala návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, o ktorom návrhu koná OS Žiar nad Hronom v inom konaní pod sp. zn. 7P/44/2020.

3/. Aj kolízny opatrovník maloletého dieťaťa, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny B. Š., pracovisko Ž. Z. O. žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť pre nesplnenie hmotnoprávných podmienok pre uplatňovanie takýchto práv podľa Zákona o rodine.

4/. Súd vo veci po tom, ako návrh na začatie konania doručil pre matku a tiež kolízneho opatrovníka určil termín pojednávania na deň 30.10.2020, ktorého pojednávania sa matka maloletého dieťaťa nezúčastnila. Súd preto určil ďalší termín pojednávania na deň 26.11.2020, na ktoré pojednávanie všetkých účastníkov konania včas a riadne predvolal.

Určeného pojednávania sa nezúčastnil navrhovateľ a to napriek tomu, že termín pojednávania riadne vzal na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní konanom dňa 30.10.2020. Navrhovateľ ani len neospravedlnil svoju neúčasť z pojednávania a pre z dôvodu splnenia podmienok podľa § 180 CSP súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti.

5/. V konaní súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, vypočul kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, oboznámil sa s listinnými dôkazmi, návrhom na začatie konania, rodným listom maloletého, oznámením matričného úradu Mesta I. obsahom pripojených spisov 7P/44/2020, 5P/113/2012, 10P/409/2009 tunajšieho súdu ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, starostlivo prihliadol na všetko, čo počas konania vyšlo najavo a zistil tento skutkový stav:

6/. Z rodného listu (čl. 5 spisu) zapísaného v knihe narodení matričného úradu I., zväzok XX, J.A. XXXX, Q. XXX, X. Č. XXX vyplýva, že maloletý F. A., sa Z. XX.XX.XXXX z matky P. L., Z.. XX.XX.XXXX T. H. G. A., Z.. XX.XX.XXXX. Z dotazu na Matričný úrad Mesta I. (čl. 16 spisu) súd zistil, že rodičia zapísaného dieťaťa určili otcovstvo súhlasným vyhlásením dňa 12.07.2006 a v zmysle dohody rodičov sa dohodli i na tom, že dieťa bude používať priezvisko „A.“.

Z pripojených spisov OS Žiar nad Hronom súd zistil, že aktuálne súd vedie konanie o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči maloletému F. pod sp. zn. 7P /44 / 2020. Okresný súd Žiar nad Hronom už rozsudkom 10P/409/2009 zo dňa 16.12.2009 upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému F. tak, že maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal k prispievaniu výživného. Následne v ďalšom konaní vedenom pred tunajším súdom rozsudkom 5P /113 / 2012 zo dňa 10.12.2012 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému dieťaťu na sumu 35,- €.

Otec návrh na začatie konania odôvodňoval tak, že nie je biologickým otcom maloletého F.. Zdôrazňoval, že už po 5 mesiacoch od narodenia dieťaťa mu túto skutočnosť matka aj oznámila, a označil tiež muža, ktorý je biologickým otcom mal. F.. Navrhol vykonanie dôkazov - znalecké dokazovanie za účelom vykonania testov otcovstva.

7/. Súd vec právne posúdil :

Podľa § 106 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania vo veciach určenia rodičovstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa bydlisko. Ak takého súdu niet, je príslušný všeobecný súd matky, inak všeobecný súd toho, koho otcovstvo má byť určené alebo zapreté.

Podľa § 108 ods. 3 Zákona č. 160/2015 Z. z. civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) účastníkom konania o zapretie otcovstva je dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté.

Podľa § 90 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR), ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

Podľa § 91 ods. 1, 2 ZoR, za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom.

Podľa § 93 ods. 1 ZoR, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

8/. Druhá zákonná domnienka určenia otcovstva súhlasným vyhlásením nevyžaduje k vzniku otcovstva splnenie žiadnej hmotnoprávnej podmienky, pričom z ustanovenia § 91 ods.1 Zákona o rodine vyplýva, že za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

Pokiaľ zákon hovorí o súhlasnom vyhlásení rodičov o otcovstve, vyplýva z toho, že predpokladá, že právny stav bude kopírovať biologický stav. Pri tomto spôsobe určenia otcovstva zákonodarcia vychádzal z predpokladu, že muž, ktorý robí vyhlásenie o otcovstve k dieťaťu, koná slobodne a vážne a je si vedomý dôsledkov tohto svojho úkonu a tiež zodpovednosti, ktorú na seba berie.

Druhá zákonná domnienka určenia otcovstva vychádza z rešpektovania slobodnej vôle dvoch ľudí, ktorí sa dobrovoľne rozhodnú starať sa o spoločné dieťa. Práve takýto dobrovoľný a slobodný záväzok dáva vyššiu mieru garancie, že dieťa bude mať vytvorené stabilné, bezpečné a harmonické zázemie.

Hmotnoprávnou podmienkou zapretia otcovstva podľa § 93 ods.1 Zákona o rodine je, že je vylúčené, aby bol otcom dieťaťa muž, ktorý svoje otcovstvo uznal. Zákon nešpecifikuje z akého dôvodu by to malo byť vylúčené, staršie komentáre uvádzajú, že do úvahy prichádzajú dva dôvody: buď preto, že vôbec s matkou dieťaťa nesúložil v dobe rozhodujúcej pre narodenie dieťaťa, alebo preto, že hoci v tejto dobe s matkou súložil, je vylúčené, aby bol sploditeľom dieťaťa on, napr. pre biologickú neschopnosť splodiť

dieťa. Nestačí pochybnosť o pravdivosti vyhlásenia alebo vedomosť o tom, že v uvedenej dobe s matkou súložilo viacero mužov. Súd musí mať niektorú z týchto okolností za preukázanú.

Doba, v ktorej možno otcovstvo zaprieť začína plynúť odo dňa určenia otcovstva, čo je deň, kedy sa druhý rodič svojim súhlasným vyhlásením o otcovstve pripojil k vyhláseniu toho z nich, ktorý ho urobil ako prvý. Keďže je táto lehota určená ako trojročná, končí dňom, ktorý sa svojim číselným označením zhoduje s dňom, kedy došlo k určeniu otcovstva, pokiaľ neskončí neskôr. Zákon určuje, že nemôže skončiť skôr ako uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. Týmto sa predlžuje lehota rodičom, ktorí určili otcovstvo podľa § 92 ešte k nenarodenému, avšak už k počatému dieťaťu.

9/. Z dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľ uznal otcovstvo k maloletému F. A. spolu s matkou dieťaťa súhlasným vyhlásením rodičov na matričnom úrade Mesta I. L. XX.X.XXXX. Rodný list maloletého bol vydaný Matričným úradom Mesta I. a je z neho zrejmé, že ako otec maloletého F. A. je zapísaný G. A. (navrhovateľ). V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že rodný list je verejnou listinou, ktorá v zmysle § 205 CSP potvrdzuje pravdivosť toho, čo sa v nej osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak, k čomu doposiaľ nedošlo.

10/. Súd v prvom rade skúmal plynutie prekluzívnej lehoty na zapretie otcovstva, resp. splnenie tejto podmienky pre začatie zapieracieho konania. Najskôr odo dňa XX.XX.XXXX (deň súhlasného vyhlásenia rodičov) začala plynúť 3-ročná lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva na súd.

Ide o lehotu prekluzívnu a hmotnoprávnú, v rámci nej musí byť právo uplatnené na súde, pričom súd na zmeškanie lehoty prihliada z úradnej povinnosti. Keďže podľa ustanovenia § 93 ods. 1 Zákona o rodine lehota neskončí pred uplynutím troch rokov dieťaťa a mal. F. dovŕšil vek 3 rokov dňa XX.XX.XXXX, lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva uplynula navrhovateľovi už dňa XX.XX.XXXX.

Návrh na zapretie otcovstva bol podaný navrhovateľom na tunajší súd dňa 13.10.2020, teda po márnom uplynutí zákonnej lehoty. Odhliadnuc od vyššie uvedeného v danom prípade nebola splnená ani hmotnoprávna podmienka daná ustanovením § 93 ods. 1 Zákona o rodine, ktorou je vylúčenie možnosti byť otcom dieťaťa na strane navrhovateľa, keď navrhovateľ takýto dôvod ani len neoznačil. Súd z výpovedi matky maloletého F. na viac mal za preukázané, že navrhovateľ má s matkou maloletého F. P. L. ďalšie dve deti.

11/. S poukazom na ustanovenie § 93 ods. 1 Zákona o rodine, súd návrh na zapretie otcovstva ako nedôvodný zamietol, keď navrhovateľovo právo na podanie návrhu na zapretie otcovstva bolo prekludované a na viac nebola splnená ani podmienka vylúčenia otcovstva navrhovateľa k maloletému. Súd uvádza, že v prípade, ak navrhovateľ mal pochybnosti o svojom otcovstve k dieťaťu a nevyužil právne prostriedky na zapretie otcovstva v zákonnej lehote zo subjektívnych dôvodov a jeho návrh na zapretie otcovstva bol podaný po viac ako 14 rokoch od narodenia dieťaťa je jeho návrh nedôvodný v zmysle platnej právnej úpravy zapretia otcovstva, a to i s poukazom na judikatúru ESLP a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorých jednoznačne vyplýva, že po uplynutí lehoty na zapretie otcovstva začínajú záujmy dieťaťa prevažovať nad záujmami otca na popretí otcovstva. Z viacerých rozhodnutí ESLP „v zásade vyplýva, že po uplynutí zákonných lehôt na zapretie otcovstva prevažujú záujmy dieťaťa na udržaní vytvorených rodinných väzieb nad záujmami otca na zosúladení právnej situácie s biologickou realitou“.

12/. Súd pri rozhodovaní v tejto veci starostlivo prihliadol na všetko, čo počas konania vyšlo najavo a pre úplnosť nedalo súdu neskonštatovať, že by bolo potrebné a vhodné, aby sa navrhovateľ dôsledne zamyslel nad svojím konaním a pohnutkami, ktoré ho viedli k podaniu predmetného návrhu na zapretie otcovstva (podanie návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti voči maloletému Marekovi), so snahou vyhnúť sa zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu.

13/. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

14/. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

V mimosporových konaniach upravených CMP platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimky, jednou z nich je ustanovenie § 53, ktoré pripúšťa

v ňom uvedených konaniach (vrátane konania o zapretie otcovstva) rozhodnutie o náhrade trov konania na základe zásady úspechu v konaní, v prípade ak to možno spravodlivo požadovať.

V spore úspešná matka si nárok na náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 57 CPM neuplatnila, a ani jej žiadne trovy nevznikli a preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Proti dohode rodičov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktorú súd rozsudkom schválil, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Toto právo nemajú účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom

konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (EP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.